Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Toelichting

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op het inwonersberaad

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☑	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico’s	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Samenvatting

Vorig jaar is op initiatief van de gemeenteraad een inwonersberaad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texels energievraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’. Deze groep inwoners - die op basis van een gewogen loting een afspiegeling vormen van de Texelse samenleving - heeft zich in 6 bijeenkomsten in het najaar van 2024 verdiept in het onderwerp om te komen tot een set adviezen.

Basis: adviezen met ondergrens 70% stemmen
De gemeente is de groep inwoners dankbaar voor hun inzet en voor de opbrengst. Ondanks dat er in de staart van het proces ruis is ontstaan, ligt er een waardevolle set met adviezen waar Texel op door kan bouwen. De oorspronkelijke adviezen met een ondergrens van 70% van de stemmen zoals die zaterdag 14 december 2024 in stemming zijn gebracht, zijn meegenomen in dit raadsvoorstel. Alle overige adviezen zijn als bijlage van het raadsvoorstel inzichtelijk.

Aansluiting duurzaamheidprogramma en duidelijke focus
Het inwonersberaad heeft een samenhangend geheel van maatregelen op het gebied van besparing, lokale duurzame opwek, opslag en gebruik voorgesteld. De adviezen sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid waarvoor momenteel nieuwe medewerkers worden geworven. Bovendien bieden de adviezen een duidelijke focus waarbij een van de eerste concrete acties zal zijn om te komen tot een realistische planning.

Twee adviezen: pas op de plaats
Slechts 2 adviezen van het inwonersberaad hebben de toets op praktische, juridische en financiële haalbaarheid niet doorstaan. Dat betreffen de adviezen over blue-energy en de aardwarmtewinning middels een waterbel in het noorden van Texel. De gemeente volgt deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Bovendien zijn het erg dure investeringen. Volgens het college is het verstandiger om hierin samen op te (blijven) trekken met regionale en provinciale partijen en lopende onderzoeken af te wachten. Wel houdt de gemeente haar blik scherp op de nieuwste ontwikkelingen op deze gebieden. Dat blijft ze ook doen in samenwerking met het op te richten lokale energie-expertteam op de middellange en lange termijn.

Budget uitvoering
Om uitvoering te geven aan de aangenomen acties volgend uit de adviezen van het inwonersberaad vraagt het college van B&W de gemeenteraad aanvullend op de beschikbare middelen structureel € 55.000 beschikbaar te stellen bij de begroting 2026.

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Bestuurlijke waardering

Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’ De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksportaal.

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Argumenten tot advies

Het Texels Inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. De groep inwoners heeft zich in 6 bijeenkomsten gebogen over het vraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie op de korte en op de lange termijn?’

In de bijeenkomsten hebben de deelnemers zich verdiept in de materie, werd gesproken met verschillende experts, zijn meningen en ideeën uitgewisseld en zijn adviezen opgesteld waarop uiteindelijk werd gestemd. Het inwonersberaad is van tevoren overeengekomen om de adviezen ‘met een ruime meerderheid’ aan te nemen. De drempel stelden zij hierbij op 70%. Adviezen die de drempel niet hebben gehaald, zijn wel in het adviesrapport van het inwonersberaad opgenomen, maar niet meegenomen bij de gemeentelijk reactie van dit voorstel. Hier is voor gekozen uit respect voor het democratische proces van het inwonersberaad.

Hieronder leest u de samenvatting met de voorgestelde acties van de gemeentelijke reactie op het adviesrapport van het inwonersberaad. De nummering komt overeen met de nummering van de adviezen uit het rapport van het inwonersberaad. In het blauw staan samenvattende teksten van de adviezen van het inwonersberaad. Voor een nadere onderbouwing op de voorgestelde acties en de aansluiting met het gemeentelijk programma Texel Duurzaam, zie RIB Programma Texel (zelfvoorzienend en) duurzaam d.d. 12 december 2024, verwijzen wij u naar de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’.

Besparen

Advies 1. Energie besparen

Zet meer in op energie besparen! ‘Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken’, aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma’s gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Acties besparen:

Uit de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’ blijkt dat er door de gemeente al veel acties zijn uitgevoerd of op de planning staan. De gemeente ziet ook meerwaarde in een brede samenwerking, onder andere door het oprichten van een lokaal energie-expertteam. Hierbij is ook aandacht voor bestaande samenwerkingen, welke wellicht samengebracht kunnen worden met het lokaal energie-expertteam. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
  - Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
  - Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
  - Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
  - Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
  - Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
  - Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
  - Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
  - Proactief communiceren naar VVE's van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
  - Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.
- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerhande informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of we maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la 'duurzaam bouwloket' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Advies 2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwokkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

Advies 3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

Advies 4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Advies 5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Acties opwekken:

Ook op het gebied van opwekken zijn al veel acties uitgevoerd of lopende. Het gemeentelijk advies bij ‘4. Energie uit water’ en ‘5. Aardwarmte’ wijkt af van het advies van het inwonersberaad. We volgen deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Met betrekking tot deze adviezen wordt voorgesteld uitkomsten van lopende onderzoeken af te wachten alvorens te investeren. Beide adviezen van het inwonersberaad worden door de gemeentelijke organisatie op dit moment als niet financieel uitvoerbaar aangemerkt. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor ‘vrijwel onzichtbare’ windturbines, windwokkels en micro windmolens met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wokkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Advies 6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties & particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc.
Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

Advies 7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitsnet op Texel te stabiliseren.

Acties opslaan, gebruiken & (ver)delen:

Ook op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen hebben we de adviezen van het inwonersberaad naast het gemeentelijk programma gelegd en wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3e wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Advies 8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

Advies 9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Acties beheren

Op het gebied van beheren heeft het inwonersberaad bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en – wanneer dat de gemeente is – welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen. Hierover wordt nader ingegaan in de bijlage 'Gemeentelijke reactie'. Samenbrengend het adviesrapport van het inwonersberaad en de gemeentelijke reactie wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
  - Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
  - Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
  - Laat zelfvoorzienendheid los;
  - Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
  - Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
  - Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
  - Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
  - Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
  - Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Alternatieven

Bij de kaderstellende notitie Texels Inwonersberaad heeft de raad aangegeven: “De adviezen van het inwonersberaad worden als zwaarwegend beschouwd en worden in principe overgenomen als deze aan de gestelde randvoorwaarden voldoen. De gemeenteraad behoudt zijn beslisrecht”.

Een alternatief is om geen aanvullende middelen via de begroting 2026 à € 55.000 per jaar op te laten nemen. Er dient dan een keuze gemaakt te worden aan welke acties geen uitvoering wordt gegeven. Dit druist in tegen het geluid en verwachtingen die de gemeente aan het inwonersberaad en de Texelse gemeenschap heeft uitgedragen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  Kosten
  Structureel _____m.i.v. 2026 ___ _____€ 170.000

  Dekking
  € 115.000 structureel te dekken via grootboek 6740014 (duurzaam Texel).

  Geen dekking (beslispunt 2)
  € 55.000 per jaar voor de periode 2026 t/m 2029, conform het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 (1.3 Toetsing op praktische, financiële en juridische uitvoerbaarheid), via de normale begrotingscyclus van 2026.

  Toelichting: Daar waar overlap zit met de acties uit het programma Texel duurzaam maken we gebruik van de reeds beschikbare middelen zoals gelden uit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie en SPUK Energiearmoede, aangevuld met de gemeentelijke middelen welke beschikbaar zijn gesteld bij de collegeuitvoeringsprogramma voor duurzame investeringen in woningen (4 x € 500.000) en de restant middelen à € 173.612 uit het krediet (7126098 zonne-carports) van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’. De inzet van de benodigde 3,5 fte is al gedekt uit de CDOKE gelden vanuit het Rijk (collegebesluit 252 Programma Texel (zelfvoorzienend en) Duurzaam d.d. 10 december 2024). Na 2025 zullen de CDOKE-gelden door het rijk doorlopen. Onduidelijk is op welke wijze maar Minister de Jonge heeft alle gemeenten per brief toegezegd dat de bijdrage structureel is. In 2025 zal een weegmoment worden ingebouwd om te beoordelen of nieuwe CDOKE-middelen vanaf 2026 beschikbaar komen.

- **Personele/Organisatorische consequenties**
  Recent zijn vacatures opengesteld om uitvoering te geven aan het programma duurzaamheid. Er is veel overlap met de adviezen van het inwonersberaad en het programma duurzaamheid. Er is daarom ruimte om de voorgestelde acties door de medewerkers duurzaamheid uit te laten voeren. Er is hiervoor 3,5 fte geraamd.

- **Beleidsmatige consequenties**
  De adviezen van het inwonersberaad komen op het perfecte moment, ze sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid. Dit geeft een gerichte focus aan de nieuwe medewerkers duurzaamheid die op dit moment geworven worden. Waarbij één van de eerste acties zal zijn om te komen tot een goede planning van de voorgestelde acties.

- **Juridische consequenties**
  De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is (bevoegdheid raad). Het college is bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:
  - een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
  - een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

  Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

  In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

  Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt. Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving inclusief de sociale gezondheids- en leefbaarheidseffecten. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's (bijvoorbeeld op thema duurzaamheid) worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan. Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Het betreft hier een bevoegdheid van het college, met een bindend adviesrecht door de raad als de beoogde activiteit strijdig is met vastgesteld beleid. Het kan ook via een wijziging van het omgevingsplan. Dat is een bevoegdheid van de raad.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Omgevingswet met bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur;
- Provinciale Omgevingsverordening (meer specifiek paragraaf 6.2.3 Duurzame energie en energie-infrastructuur: hierin staan de provinciale instructieregels op dit thema, die ook gelden voor Texel);
- (tijdelijk) Omgevingsplan;
- Omgevingsverordening NH2022 | Lokale wet- en regelgeving.

Communicatie

Op 12 maart wordt een persbriefing georganiseerd waarin de verantwoordelijke wethouder een toelichting geeft op het raadsvoorstel aan de lokale media en hun vragen beantwoordt. Dat is ook het moment dat het raadsvoorstel middels een persbericht breder onder de aandacht gebracht wordt. Dit alles vindt plaats onder embargo, tot het moment dat de stukken ook aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Bij het voorstel ‘Texelse aanpak voor burgerparticipatie’ in 2022 nam de gemeenteraad een motie aan met de titel ‘Nieuwe democratische vormen – Bewoners betrekken op z’n best’. Hiermee vroeg de raad aan het college om de mogelijkheden van een burgerberaad te onderzoeken. Dit leidde uiteindelijk tot een kadernotitie Texels Inwonersberaad, welke eind 2023 door de raad werd vastgesteld.

Parallel aan dit alles ontstond een steeds dringender behoefte om meer grip en duidelijkheid te krijgen om stappen te zetten op het gebied van de Texelse energievoorziening. De twee kwamen samen. Waarna in april 2024 het plan van aanpak voor het eerste Texelse Inwonersberaad omtrent het energievraagstuk werd vastgesteld met als motto ‘Doe het goed of doe het niet’.

De adviezen van het inwonersberaad worden nu met dit voorstel volgens de richtlijnen van het plan van aanpak voorzien van een gemeentelijke reactie, waarbij gekeken is naar de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid met een ‘ja, mits-houding’.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De adviezen van het inwonersberaad.

Overwegende

- Dat het Texels Inwonersberaad vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet is om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk;
- Dat de adviezen recent aan de raad zijn gepresenteerd.

Besluit

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad